

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЕННЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Сумні підсумки першого півріччя 1931 року.

Німеччина.

Перша половина 1931 р. не дала навіть ознак полегшення економічної кризи, що її знає Німеччина. Сезонне поживлення не дало цього року істотного полегшення.

Безробіття за ці 5 місяців дійшло нечуваного досі в Німеччині рівня. В лютому офіційна статистика нарахувала 4.9 мільйонів безробітних у Німеччині. Наприкінці півріччя, у час найбільшого сезонного поживлення, все ще було безробітних 4 мільйони — на 1.6 мільйонів більше, ніж минулого року.

Надзвичайно тяжке становище безробітних.

Допомогу з фонду забезпечення від безробіття діставали цього року 52 відсотків проти 69 відс. у лютому минулого року і проти 81 відс. 1929 року. Після видання надзвичайного декрету в березні 1931 р. допомогу діставали вже тільки 49 відсотків, у квітні — 43 відс. і в травні — 39 відс. безробітних. Безробітних молодших за 21 рік мало не всіх позбавлено допомоги.

Разом із тяжкою промисловою кризою Німеччині дається ознака глибока криза сільськогосподарства. Заборгованість сільського господарства збільшилася з 8 мільярдів наприкінці 1930 р. до 12 мільярдів у червні 1931 р., проти 3.5 мільярда у лютому 1929 р. Ціни на сільськогосподарські продукти в Німеччині мало не на 300 відсотки вищі за світові ціни, до того ж вигоду з цих надмірних цін дістають тільки поміщицькі й куркульські господарства, а дрібне селянство руйнується. Майже у всіх округах Німеччини є багато випадків конфіскації майна дрібного селянства за несплату податків і відсотків за борги.

Злучені Держави.

До кінця першого півріччя 1931 р. розв'язалися ілюзії капіталістів і державних діячів, що на початку року пророкували ліквідацію економічної кризи весною... В травні і червні положення в Злуч. Державах ще більше погіршилося й далі доглиблюється криза. Продукція найважливіших основних галузей промисловості — сталеливарної, залізобудівної, автомобільної, будівельної, кам'янобудівної — зменшилася за перші 6 місяців цього року на 30—40 відсотків, рівняючи до першого півріччя 1930 року.

Дефіцит державного бюджету Злучених Держав дійшов таких величезних розмірів (1 мільярд доларів), що міністерство фінансів мусило випустити позику на 800 мільйонів доларів до 1919 року. Позику ця найбільша за останній час.

Прагнучи зменшити виробничі витрати й зберегти свої прибутки, підприємці багатьох галузей промисловості зменшують заробітну плату, а це ще більше знижує життєвий рівень робітників. За даними Американської Федерації Праці (об'єднання реформістських профспілок), у першій половині 1931 р. в Злучених Державах видано заробітної платні на 5 мільярдів доларів менше, ніж 1929 р. До кінця першого півріччя безробіття доходило величезного числа — 12 мільйонів осіб.

Наступ капіталістів на життєвий рівень робітничої класи загострив класову боротьбу і призвів до зростання страйкового руху, особливо в кам'янобудівній і текстильній промисловості. Невеликий страйк шахтарів, оголошений на початку червня в районі Пітсбургу, за проведом революційної профспілки гірників хутко розвинувся й тепер обіймає понад 40,000 гірників у шахтах Пенсільванії, Огайо й Західній Вірджинії.

Масам робітників і зубожілих фермерів бракує харчів, а тим часом величезні лишки сільськогосподарських продуктів, як і раніше, переповнюють склади. Сільськогосподарська криза поглиблюється, ціни падають. Індекс цін на сільськогосподарські продукти з 137 у січні 1930 року зменшився до 89 у червні цього року. Ціни на пшеницю дійшли тепер найнижчого рівня за останні 36 років.

Під тиском кризи економічне суперництво Злучених Держав з іншими країнами ще більше загострилося. Особливо загострилося англійсько-американське суперництво на ринках країн Латинської Америки.

Франція.

23 травня орган важкої індустрії констатує: "У Франції загострилася криза. Продукція найважливіших основних галузей промисловості — сталеливарної, залізобудівної, автомобільної, будівельної, кам'янобудівної — зменшилася за перші 6 місяців цього року на 30—40 відсотків, рівняючи до першого півріччя 1930 року."

емствах, а "сезонне поживлення" було дуже короткотермінове та поверхове.

Польща.

Минуле півріччя в Польщі можна характеризувати, як період дальшої гострішої економічної кризи в геті усіх галузей народного господарства. Випуск продукції за перші чотири місяці 1931 року проти продукції за той самий період минулого року становить: для залізної руди—63.1%, для вугілля—69%. У всій великій промисловості протягом перших 4-ох місяців ц.р. працювало пересічно 551,000 робітників проти 670,000 — 1930 року.

КОЛИ ХОЧЕШ ОТРИМАТИ ЗАПОМОГУ — ПРИНЕСИ ПАШПОРТ

Міська рада у Форт Вільям, Онт., відібрала й ту жебрацьку допомогу безробітним, що й депортацією лякають.

Вест Форт Вільям, Онт.

В околиці Форт Вільяма безробіття досягло вже найвищого шалю. Зкінцем минулого і спочатком цього року безробітним приходилося довго боротися з властями міста та поліцією, поки добились необхідної допомоги по 25 центів на день. А зараз "батьки" міста вже й того не віддають.

Щоби обминути негодуючі збоку безробітних, міська влада легенько відомкнула всіх тих, що брали мішечки, або попросили свої пашпорти, коли хочуть дальше отримувати допомогу. Цим способом багатьох безробітних, хоч не маючи найменших засобів до життя, боячися депортації в пазури Південського, не несли своїх пашпортів і не зголошувалися більше по допомогу.

Все ж таки, частина з їх не бачить жадного виходу. Ім однаково гинуть в голоду тут, або йти на муки польського фашизму. Вони й понесли пашпорти і домагаються праці або їсти. Ціло й ці частини позбути й заставити примирити з голодом, то видавати мішечки деяким таким відказано, що більше грошей на допомогу немає, що з безробітних протестують, то в гурти їх і вивізти за океан, а ще інших на дніх вже почали скандувати на імміграційний офіс і говорити про депортацію.

Оце й є демократична справедливість. Так поведуться з голодними безробітними "цивілізовани" в країні добродушні батьки міста Форт Вільяма. Це по словам писаків з "УГ" називається "на Канаді тільки тої біді, що робить не хоче". Безробітні англійці тут з цим менше стрічаються. Ім зменшено без жалю клопотів видати допомогу, щоб цим способом мати вільну руку чекувати на чужині.

Та так скоро, як влада справитися з чужинцями, вона цим самим постане і робітників англійців. Раніше чи пізніше вони прилучаться в боротьбу з чужинцями, бо їхня доля та така сама. Тому всі безробітні не повинні оглядатися на цю дискримінацію, а продовжувати дальшу боротьбу за працю або повне вдержання.

Робкор.

ЗРАДІ УКРАЇНСЬКОЇ БУРЖУАЗІЇ І ЇЇ НАЙМИТАМ НЕМАЄ КІНЦЯ

Вест-Форт Вільям, Онт.

Організатор ТУРФДім і масових братніх українських робітничих організацій, виступивши Провідом Онтаріо, т. І. Сембай, привів до нашої мішені 24 червня. Того ж вечора відбулося спільне засідання всіх місцевих зарядів, на якому організатор зібрав потрібні звіти з діяльності наших відділів та дав короткий доклад про теперішню боротьбу трудящих Канади та участь і завдання в ній наших організацій.

Дня 25 червня відбулися спільні збори всього членства, де також говорив організатор і вивітав значання робітничих і протиробітничих організацій. 26 червня відбулося масове віче. Масовим воно було відносності, бо взяли в ньому участь і ті українські робітники, яких обманено й затягнуто в члени читальні чи Зорі. Тут тов. І. Сембай торкнувся загального робітничого життя в цей час економічної кризи, голоду й холоду безробітних, тоді, коли кучка гільзів в кожній капіталістичній країні числять мільйони чистих зисків більше, як було це тоді, коли навіть частини робітників працювали та заробляли на яке-такі життя.

Він порівняв злидні трудя-

року. Безробіття в країні збільшилося на 34%. Бюджетові приходи зменшилися: у квітні ц.р. надійшло тільки 911 мільйонів злотих проти 1 мільярда 4 мільйонів злотих торік.

Намагаючись врятуватися від економічної й фінансової катастрофи, капітал наступає на життєвий рівень трудящих. Це спричинило велике загострення класових суперечностей у Польщі, піднесення страйкової хвилі й наростання економічних боїв польського пролетаріату.

Дедалі більше загострення економічної кризи дуже турбує керівні кола Польщі.

братом на Західній Україні, як політичним так і в загальній визвольній боротьбі за визволення.

На це в Канаді організовано ТОДОВИРНАЗУ, що має на цілі нести моральну й матеріальну поміч. На заклик вписалося ще 9 нових членів до ТОДОВИРНАЗУ.

Тому українські робітники повинні масово йти на масові віча тов. І. Сембай, що будуть проголошені в будуччині.

Робкор.

ЖЕРТВИ НА СПЛАТУ ДОВГУ УКР. РОБ. ДОМУ

Брендон, Ман.

На заклик членства відділу ТУРФДім в Брендоні щодо збору грошей на частину сплати доугу, що тяжить на Укр. Роб. Домі, відгукнувся з жертвами єдиною товариш: В. Марусько \$5.00; Н. Кашак \$1.00; Г. Семко \$1.00.

Це добрий примір до наслідування, що товариші спінати з жертвами ще перед закінченням кампанії.

Товариші! Зголошуйтеся з жертвами і постарайтеся не лише виконати але й перевищити намічену квоту.

Хто-слідуючий?

За заряд:

П. Оришин, секр.-скарб.

Спеціальне навчання райхсверу й поліції до боротьби з демонстраціями.

"Роте Фане" повідомляє, що кілька днів тому об'єднані загони райхсверу й поліції провели в Берліні недалеко від робітничих кварталів маневри. Загони були озброєні карабінами та автоматичними гвинтівками. Завдання маневрів полягало в тому, щоб захопити один з берлінських мостів. Атаку проведено з примкнутими багнетами. Крім того, на території одного з берлінських парків останніми днями відбуваються спільні маневрування поліції й райхсверу.

"Роте Фане" зазначає, що мета цих маневрів — підготувати поліцію й райхсвер до боротьби проти демонстрації голодної трудящої людності.

ВІННІПЕГ, МАН.

ЗІЗДОВНИЙ КОНЦЕРТ

Цим повідомляється, що робітничий міст В'їніпегу що стараннями Польського Робітничого Товариства у В'їніпегу відбувся в четвер, 23 липня, в 8.30 години, вечером в сали Польського Робітничого Дому гарний концерт. На ім концерт будуть промовляти делегати, які зібралися на з'їзд організованого польського й українського робітничого. Запрошують всіх прийти якнайчисленніше.

Заряд Поль. Роб. Т-ва.

Стараннями Польського Робітничого Т-ва у В'їніпегу відбувається в неділю, 26 липня, популарна в Море П'ясе площі ВЕЛИКИЙ ПІКНІК. Як зазначено, будуть смачні перекоски й хазарські напівки. До танців буде пригварити добра музика. Приходьте громадо! Іхати на пікнік треба Море П'ясе стріт карою. Врані негодати пікнік відбувається в Поль. Роб. Домі.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

"ВОРКЕРС ЮНІТІ"

Офіційний орган Воркерс Юніті Ліг

"Воркерс Юніті" виходить дві рази на місяць і писаніє про боротьбу на економічному фронті. Подавати новини з руху червоних трейд-юніт, з опозиційної боротьби в реформістських трейдах, про організування неорганізованих! Щла сторінка буде присвячена безробіттю! Містичне статті провідних товаришів трейд-юнітського руху в Злучених Державах і інших країнах. Обедуйтесь доволка "Воркерс Юніті"! Заможляйте її пачками для розпродаж! Засилайте свою передплату! Цізорочня передплата \$1.50; пірочна 75 центів. Гуртова продаж по 2% цента за число.

Передплату й замовлення засилайте:

WORKERS UNITY
Room 56, 70 Lombard St.
Toronto Ontario

НЕ ДАТИ СЕБЕ ОБМАНОВАТИ ПЕТЛЮРІВСЬКИМ БЕЗХРЕБЕТНИКАМ І ПЛАЗУНАМ

Саскатун, Саск.

Безвихідне положення безробітних в Саскатуні доводить до того, що терпелівість рветься аголоднелих безробітних, які мусять дивитися на муку своїх голодних дітей і жінок. Вони змушені вводити фізичні порухи з урядниками міського офісу безробітних. Вже другий випадок був, що жонатий безробітний був би впадінням дозвольним пастуком урядника, який в допомогу став оборонцем панського поспіаки, ніхто інший, як Петлюрівець.

Петлюрівці за їхню льояльську роботу і охлан за неї старуються приподобати, що вони є "гуд бойс" й "розуміються на громадських справах". Вони організували комітет з 3-ох для безробітних, щоб дістати спис своїх однодумців до міської управи, як добрих і льояльних мешканців міста.

Ці нещасті однодумці тих петлюрівських безхребетних "верховодів", які з голоду пухнуть з дітьми, слухають хлопців з комітету "трех" і сподіються кращого від буржуїв трактування. Та отими споді-

ваннями й обіцянками не повинні дурити себе безробітні. Не можна ж легковажити справі і чекати аж другі, сміливіші виборять те краще завтра.

Навіть цей рефіль, який дають, до безробітні мусіли за ним демонструвати і встроювали віча, на яких вибрано делегації до міської ради з домаганням на повне вдержання. Як це відбувалося, то оті однодумці тих плазунів а комітету "трех" трималися осторонь від боротьби, яку вели безробітні під проводом компартії. Приглядалься далі, як то буде стрітати поліція в безробітних і скільки впаде трупом більшовників.

І-закляк, що трапляються ще такі робітники, які з жертвами страдного голоду, а слухають петлюрівського комітету, якого ніяк аж не обходять те лихо, яке терпить робітник і бідний фермер.

За краще життя мусить поборити боротьбу робітників на спілку з бідним фермером. І-накінці виходу до кращого життя не має і бути не може для трудящих.

Довбня.

ОБЛІК НАШОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ПРАЦІ ЗА МИНУЛИЙ СЕЗОН

Форт Вільям, Онт.

При відділі ТУРФДім у Форт Вільям існує драмгурток, який числить 40 членів і зенків. Мішаний хор має 30 співаків. Перша група мандорхестри числить 20, а друга група 19 членів і членів. Друга група мандорхестри складається з дітей від 7—12 років. Науку музики почали від січня ц.р., тому ще не виступали на сцену.

Сезон мистецької праці почався в жовтні м.р. і продовжується ще до тепер. За цей сезон в Укр. Роб. Домі встроєно 50 представлень і концертів. Коли додати такі ж підприємства від 4 січня м.р. то разом відіграно 71 представлень і концертів. З того 37 представлень, а 34 концертів. Майже на всіх цих підприємствах промовляли безбідники.

Від жовтня м.р. на 24 концертах перша група мандорхестри відіграла 33 музичних творів, відіграла й революційних пісень та 30 сольових пісень і дуетів. Хор відіслав 33 народних і революційних пісень. У всі ці пісні не вкладається пісень, що виконувалося другий раз. Теж не вкладається всіх тих музичних творів, що виконані на нашій сцені мистецькими силами з філіяльських робітничих організацій і з укр. роб. організацій з Вест-Форт і Порт-Артур. Про інші точки концертних програм я не гадаю.

Щоби вквітати мистецьку працю драмгуртка, ми два рази обмінювалися представленнями з відділом ТУРФДім у Вест-Форт, а п'ять разів обмінювалися з Порт-Артур.

Прада, що саме число тих підприємств свідчить, що тяжко було обій-

тися без халтури. До цього нас заставляють довги на будинкові й інші організаційні розходи. Через це ми часто примушені дивитися не на якісь шукі і їх мистецьке виконання, але на кількість. Все ж таки, ми старалися підібрати песу більше революційний змістом. Між іншими песами ми грали на нашій сцені: Родина підкари, Півзема Галичина, Діти нужди, Козак Голота, Горить Галичина, Діти революції, Над Збручем, Розплата, Терновий вінок, На шляхах, Церковний староста, Самопалка, На перелазі, Кривий перелаз, Ганьба й інш. Дві останні песи грали аматори з Порт-Артур. Всі ці шукі є відомі всім з робітничих сцен, які ми грали з великим успіхом. Стаді підчас підприємств, особливо в неділю, все було заповнено публікою.

Щоби з нашої сцени зішлому устину халтуру й перенести в життя краще — менше, але краще, — в мистецтві треба зробити кращий розподіл праці. Члени оркестри, хору й драмгуртка повинні бути більше точні та з більшою охотою й любов'ю виконувати своє завдання. Члени, що мають вложені гроші на довг будинку, повинні зрозуміти, що мистецтво не для фондів, а для революційного вихолання мас.

Теж Роб. Фарм. Книгарня повинна постаратися о відповідній музичній й драматичній творчості й проголошувати в нашій пресі. Ніколи не проголошувати таких творів, що змістом не відповідають робітничим сценкам.

Члени мистецтва.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

РОБІТНИЧО - ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ

Якщо ви є свідомий робітник чи робітниця, або якщо ви є симпатиками робітничого руху, так вашим обов'язком є піддержувати тільки свої робітничі підприємства. Оминаєте ви свої робітничі підприємства, то тим самим попираєте і збагачуєте своїх противників—своїх класових ворогів. Свідомі робітники і робітниця такого робити не сміють.

У В'їніпегу існує від кількох літ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ. Вона заложена робітниками і фермерами для їх потреб і є ними самими контролювана. Тож коли ви ждете у В'їніпегу або поза ним, так заходіть або пишіть до Робітничо-Фармерської Книгарні. В ній можете купити:

Грамофони, рекорди, скрипки, мандоліни і інші інструменти;
Ноти для музики і хору, всякі офісові і шкільні прилади і т. ін.;
Ріжні робітничі газети, радянські журнали, книжки, календарі, драматичні твори та портрети великих робітничих провідників і письменників;
Для драмгуртків можна набути в Книгарні перуки, шмінки та всяку іншу характеристику.

Всі, що мають фотографічний апарат (Кодак), можуть набути в Книгарні фільми всякої величини. Книгарня викінчує фільми в протязі 8 годин за дуже умірковану ціну. Оставляйте або присилайте ваші фільми для викінчення тільки в своїй робітничо-фармерській книгарні.

Всім заінтересованим на бажання висилаємо наш каталог ДАРОМ.

Пишіть або заходіть на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS BOOK STORE

600 BELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ

на новий місячний політико-економічний та культурно-пропагандистський журнал

ЗА БІЛЬШОВИЗАЦІЮ

Орган Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади (в українській мові)

ЖУРНАЛ МАЄ ЗАВДАННЯ:

1. Висвітлювати поточні завдання Комуністичної Партії, в зв'язку з канадійськими політичними та економічними питаннями, ухвали її конгресів, планує ЦКМ то-що.
2. Освітлювати туземний та міжнародний комуністичний рух.
3. Висвітлювати теоретичні питання марксистсько-ленінізму.
4. Подавати приступну літературну матерію по підготовці нових кадрів партійних членів та нового партійного активу.

ПЕРЕДПЛАТА НА РК \$1.50

Адреса:

ЗА BILSHOVIZATSIU
Ukrainian Labor Temple
Cor. PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.
WINNIPEG, MAN.